

סדר תפלת מנחה

ביום הכנסת מהר"מ

מרים בת יצחק יהודה הלוי ושרה

לרב דק"ק בית-יהודה, דן האג

ביום ראשון, ד' בתמוז, התשע"ב

ORDE VAN DE DIENST

ter gelegenheid van de installatie van

Marianne L. van Praag

als rabbijn

van de Liberaal Joodse Gemeente

Beth Jehoda, 's-Gravenhage

op zondag 4 tammoez 5772 - 24 juni 2012

Chazzan: de heer Ken Gould

Muzikale medewerking:

Muziek:

Zang:

Marc Numann

Merav Barzel

Philip Numann

Judith Benayoun

Hannah Neudecker

Sharon Meibergen

Amir Naamani

Ophir Naamani

Koor Beth Jehoeda

PROGRAMMA

1. Binnenkomst onder gezang, psalm 118:26-29 6
2. Inleidende teksten en gedichten 6
3. Psalm 150: *Halleloeja* 12
4. *Mincha*(middag)dienst 14
5. Toespraak: rabbijn Awraham Soetendorp 22
6. *Jih'joe leratson - Osee sjalom* 22
7. Toespraak: rabbijn Marianne L. van Praag 22
8. Gebed voor Nederland en Israel 22
9. Afsluiten van de Minchadiens, *Alénoe* 24
10. Herdenking der overledenen met de vroegere rabbijnen
van het Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom 26
11. *Ein kélohénoe* 28
12. Toespraak: de heer Willem Koster 28
13. Toespraak: de heer Frank Cohn 28
14. Receptie

Bij de binnenkomst van de rabbijnen
zingt men psalm 118:26-29.

בְּרוּךְ הַבֹּא בְּשֵׁם יְיָ, בְּרַכְנוֹכֶם מִבֵּית יְיָ. אֵל יְיָ וַיֵּאָר לָנוּ.
אֲסֻרוּ־חַג בְּעֵבְתַיִם עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.
אֵלַי אַתָּה וְאוֹדֶךָ, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ.
הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.

INLEIDENDE TEKSTEN

Gelezen door Clary Rooda en de rabbijnen
Menno ten Brink, Tamarah Benima en Kineret Siitig

רַבִּי מְאִיר אוֹמֵר:
כָּל־הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה זֹכָה לְדִבְרֵי הַרְפֵּה.
וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁכַל־הָעוֹלָם כֵּלּוֹ כְּדִי הוּא לוֹ.
נִקְרָא רַע אָהוּב, אוֹהֵב אֶת־הַמָּקוֹם, אוֹהֵב
אֶת־הַבְּרִיּוֹת.

1. הַתִּיחָדוֹת. מ"הצבע בעיקר", עם עובד (1989)

אֲנָשִׁים גְּבוּהִים בְּטֻלְתוֹת
כְּמוֹ צִפְרִים לְבָנוֹת
עַל הָרֵי יְרוּשָׁלַיִם.
מֵה נִסְתָּר תַּחַת הַגְּלִימָה –
מִלְכוֹת לְשָׁעָה,
אוּלַי. וְאֲנִי בְּמַחְשָׁבָה
זָרָה מֵה כְּמֵהֵתִי אוֹ, מֵה
לְהַתְכַּנֵּס בְּרַגְלִים יְחִפּוֹת וְלַחְסוֹת

בְּרוּךְ הוֵּאֵל גֵּזֵנֵנוּ Gezegend wie komt in de Naam van de Eeuwige.

Wij zegenen jullie vanuit het Huis van de Altijdaanwezige.

De Eeuwige is God; Hij verlicht ons.

Vormt een feestelijke stoet met twijgen

tot aan de hoeken van het altaar.

U bent mijn God, U wil ik danken,

mijn God, U wil ik roemen.

Geeft dank aan de Eeuwige, want Hij is goed.

Zijn liefde is voor altijd! *Tehilim 118:26-29*

Rabbi Meir zegt:

Een ieder die zich verdiept in de studie van Tora om het studeren zelf, is in vele gevallen bevoorrecht. Sterker nog, door hem alleen kan de wereld blijven bestaan.

Een dergelijk mens wordt gezien als een geliefde vriend waar men van houdt. Hij wordt gezien als iemand die van God houdt en die van de mensheid houdt, die een vreugde is voor de Eeuwige, en een vreugde voor de gehele mensheid.

PIRKÉ AWOT 6:1

1. *Afzondering.*

Uit "De kleur in het bijzonder" Am Oweed, (1989)

Hoge mensen in gebedsmantels

als witte vogels

op de bergen van Jeruzalem.

Wat houdt zich schuil onder het kleed –

koningschap voor een uur,

misschien. En ik, in ontspoorde

gedachten, verlangde zo

blootsvoets tot inkeer te komen, te schuilen

תַּחַת טְלִית הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל שְׁלִי
 וּבִתְפִלַּת כֹּהֲנִים, שְׁתִּים, שְׁתִּים
 יְדִיךָ לְפָנַי. רְצִיתִי שְׁתַּמְשֵׁךְ הַתְּפִלָּה
 וְיִהְיֶה גַם עַל הָרֹאשׁ, וְקִירוֹת לְבָנַי.
 כָּל הַקְּהָל לְפָנַי
 יִנִּיד גַּם לִי רֹאשׁוֹ הַמְּלִבִּין
 וְאוֹלֵי אָז, גַּם כָּל הַנְּסֻתוֹת
 יִהְיוּ גְלוּיֹת
 כְּמוֹ מְשֻׁמְעוֹת
 הַקְּהִירִים סָבִיב –
 לְרוֹשְׁלַיִם

2. תפילת העולה ממי הטבילה

תֵּן לְכָל אֵיבָר בְּגוּפִי,
 שְׁנוּגֵעַ בְּאֵילוֹ הַמַּיִם הַחַיִּים,
 לְהַתְּחַדֵּשׁ לְמַעַן הַטּוֹב וְהַבְּרִיאָה.
 תֵּן לְבַהוֹנוֹתַי וְרַגְלֵי לְרַקוּד.
 תִּנְנֵנִי לְהַזְדַּרֵּז אֶל מְצוֹתֶיךָ, אֶל גְּמִילוֹת חֲסָדִים.
 יִהְיוּ זְרוּעוֹתַי מִחִבְּקוֹת אֶת הַזְּקוּק לְנַחֲמָה
 יִהְיוּ יָדַי כּוֹתְבוֹת מְלוֹת אֶמֶת וְהוֹרָאָה
 יִהְיוּ אֶצְבְּעוֹתַי נוֹגְנוֹת, נוֹגְעוֹת בְּאֶהָבָה.

onder het kleed van mijn Hogepriester
en in het priesterlijk gebed, jouw beide handen
voor je uit. Ik wilde dat het gebed voortduurde
een dak was boven het hoofd en witte muren.
Een hele menigte voor ons uit
zal ook voor mij het zuiverende hoofd buigen
en misschien zal dan ieder geheim
geopenbaard zijn
gelijk het waarom
van de bergen rondom –
Jeruzalem.

2.

*Een Gebed bij het Opstijgen uit het Water van het Mikwe
door rabbijn Rachel Shabbat Beit-Halachmi (datum onbekend)*

Moge elk van de ledematen van mijn lichaam
Die aangeraakt zijn door dit levende, stromende water
Vernieuwd zijn om het goede te doen en leven te geven.

Mogen mijn voeten en tenen dansen
Moge ik me erop haasten om de mitswot te doen
En hen die in moeilijkheden zijn te helpen.

Mogen mijn armen hen die troost nodig hebben, omarmen
Mogen mijn handen woorden vol waarheid en lering schrijven
Mogen mijn vingers anderen met liefde aanraken en muziek maken

יְמַלֵּא פִי דְבַרֵי חֶמְלָה,
 תּוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנִי.
 יְהִי שְׁפָתַי דּוֹבְבוֹת תּוֹרָה וּתְפִלָּה
 יְהִי עֵינַי רוֹאוֹת פְּלֹאוֹת אֱלֹהֵי,
 מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ!
 וַיִּשְׁקֹפוּ אֶת אֶהְבְּתוֹ וְתוֹדָתוֹ שֶׁל הַגּוֹף.
 תֵּן בְּרַכַּת אֶהְבָּה וְתִקְוָה עַל הַיָּרֵחַ הַבֶּא
 בְּרַחֲמֵי, אֶל מַחְזוֹר שְׁלֵמוֹת
 וּמִיעוּט, כְּמַלּוּי וּגְרִיעַת הַלְּבָנָה.
 יְהִי רְצוֹן שְׁאֵתְחַדֵּשׁ לְטוֹבָה, אֶל דְּרָךְ הַיּוֹשֵׁר.
 אִיוֹלֵד עֲכָשְׁיוּ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים.

3. עֲזוֹנוֹת הַשָּׁנָה – מַעֲמָדִים בְּחִיק הַטֶּבַע

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
 יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי וְאֵימֹתַי
 שְׂאֲדַלַּג מֵעַל הַרְרֵי הַזְּמַן הַחֹזֵר וְנִשְׁנָה
 וְאֶקְפֹּץ אֶל הַזְּמַן שֶׁל הַשָּׁנָה
 שֶׁתִּמְשַׁכְנֵי אַחֲרֶיךָ וְנִרְוָצָה
 בְּעֲרוּגוֹת הַסְּדוּרוֹת מִתַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ
 וּמִנִּיחוּחַ בּוֹשֶׁמֶן
 אֶעֱלֶה אֶל מֵעַל לְשֶׁמֶשׁ
 שְׁמַחְזוֹרֵי הַטֶּבַע
 תּוֹלִיכְנִי חֲזָרָה אֵלֶיךָ.

Moge mijn mond woorden vol mededogen spreken
torat chesed al lesjoni

Moge mijn tong woorden vol Tora en gebed spreken.

Mogen mijn ogen vele wonderen van God ontwaren
ma raboe ma'asechal

En liefde en dankbaarheid in mijn hele lichaam wakker roepen.

Moge de maand die komt een maand vol hoop en liefde zijn

Zoals mijn schoot haar cyclus kent naar volheid

En zich opnieuw terugtrekt als het wassen en afnemen van de maan

Laat mij zo omhoog cirkelen naar rechtvaardigheid,

Op nieuw geboren nu *betselem Elohiem*, in het evenbeeld van God.

3.

De seizoenen van het jaar – scenes in de natuur

Door rabbijn Mira Raz (2004)

Moge het Uw wil zijn,

Eeuwige, mijn God en God van mijn voorouders

Dat ik dans over de bergen van de weerkerende tijd

En spring naar de tijd van de omkeer,

Dat Gij mij meesleurt en we samen rennen

Door schone bloemvelden onder de zon,

En ik, door de welriekende geur van hun adem,

Opstijg tot boven de zon,

Dat het terugkeren van de natuur

Mij terugvoert tot U.

(קנ) הַלְלוּיָהּ,
הַלְלוּ-אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ.
הַלְלוּהוּ בְּגְבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרַב גְּדִלוֹ.
הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר.
הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחּוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגָּב.
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.
כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְיָ הַלְלוּ-יְיָ.

אֲשָׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלִיפוּךָ סְלָה.
אֲשָׁרֵי הָעַם שְׁכָכָה לוֹ, אֲשָׁרֵי הָעַם שְׁיֵי אֶלְהִיוּ.
וְאִנְחָנוּ נִבְרָךְ יְיָ, מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ.

CHATSI-KADDISJ

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דֵּי-בְרָא
כְּרַעוּתָהּ, וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי
דְּכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי עֵלְמֵיָא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקֹדֶשׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא מִן
כָּל-בְּרִכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא דְּאִמְרִין
בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.

Psalm 150

הַלְלוּיָהּ

Halleloeja, prijst God om Zijn heiligheid,
 Prijst Hem om het bereik van Zijn macht.
 Prijst Hem om Zijn kracht,
 Prijst Hem om Zijn grootheid.
 Prijst Hem met de klank van de sjofer,
 Prijst Hem met harp en lier.
 Prijst Hem met trom en dans,
 Prijst Hem met snaren en fluit.
 Prijst Hem met cymbalen-klank,
 Prijst Hem met gejuich.
 Alles wat ademt prijst God, halleloeja.

אַשְׁרֵי Gelukkig zijn zij die in Uw huis verblijven,

zij verkondigen Uw lof, *Sèla*. *Tehilim 84:5*

Gelukkig het volk wiens lot dit is.

Gelukkig het volk wiens God de Eeuwige is. *Tehilim 144:15*

Wij willen God prijzen, nu en altijd, halleloeja. *Tehilim 115:18*

יְתַגַּדֵּל Verheven en geheiligd worde Zijn grote Naam in de wereld die Hij schiep naar Zijn wil. Moge Hij Zijn koninkrijk vestigen in uw dagen en tijdens uw leven en nog in deze generatie van Jisraël, spoedig en in de nabije toekomst.

Zegt daarop: Amén.

Moge Zijn grote Naam ten eeuwigen dage worden geprezen.

Geprezen, geloofd en verheerlijkt, hoog verheven, geroemd, bezongen en aanbeden zij de Naam van de Heilige, geprezen zij Hij, boven alle lofprijzingen, liederen en gezangen, en boven alle troost die in deze wereld kan worden uitgesproken.

Zegt daarop: Amén.

DE AMIDA - HET HOOFDGEBED

De Amida wordt meteen hardop gezegd

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

1. AWOT WE-IMAHOT - GOD VAN DE GESCHIEDENIS

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְאֵמוּנֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי שָׂרָה, אֱלֹהֵי רַבֵּקָה, אֱלֹהֵי רַחֵל וְאֱלֹהֵי לָאָה, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וְאֵמֶהוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְגַן אֲבֹרָהֶם וּפּוֹקֵד שָׂרָה.

2. GEWOEROT - GOD VAN DE KRINGLOOP VAN DE NATUUR

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְשִׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר, מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מְלֶךְ מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.

אֲדֹנָי Eeuwige, open mijn lippen en mijn mond zal Uw lof verkondigen. *Tehilim 51:17.*

בְּרוּךְ Geprezen bent U, Eeuwige onze God en God van onze voorouders: God van Awraham, God van Jitschak en God van Jaäkov. God van Sara, God van Rivka, God van Rachel en God van Lea. Grote, machtige en ontzagwekkende God, hoog verheven God, die liefdevolle daden verricht, die alles heeft geschapen en over alles heerst, en die zich de daden van trouw van onze voorouders herinnert. Omwille van Uw Naam brengt U uit liefde een verlosser aan hun verre nazaten. Een Koning die helpt, redt en beschermt bent U. Geprezen bent U, Eeuwige, schild van Awraham en hulp van Sara.

אֲתָהּ גִבּוֹר U bent machtig tot in alle tijden, Eeuwige. U die velen tot hulp bent, U die de doden doet voortleven. U laat de wind waaien en U laat het regenen. Met alomvattende liefde houdt Hij het leven in stand. Met grote barmhartigheid doet Hij de doden herleven. Hij ondersteunt hen die vallen, geneest zieken, bevrijdt gevangenen, en blijft getrouw aan hen die slapen in het stof. Wie is als U, machtige Heerser, en wie kan worden vergeleken met U, Koning die dood en leven geeft en die redding doet ontspruiten? U bent getrouw in het laten voortleven van de doden. Geprezen bent U, Eeuwige, die de doden doet leven.

3. KEDOESJAT HASJÉM - DE HEILIGHEID VAN GOD

נְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם, כְּשֵׁם שְׁמִקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בְּשָׁמַי
מְרוֹם, כְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ.

לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יְאֹמְרוּ:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְקוֹמוֹ.

וּבְדַבְרֵי קְדוּשָׁתְךָ כְּתוּב לְאֹמֵר:

יְמִלְךָ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּיָהּ.

לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּתְךָ וּלְנִצְח וּלְנִצְח נִצְחִים קְדוּשַׁתְךָ נְקַדִּישׁ,
וְשִׁבַּחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֵד, כִּי אֵל
מְלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ.

4-16. HAWINÉNOE, DE INGEKORTE AMIDA

הַבִּינֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְרַצֵּה בְתִשׁוּבַתְנוּ, סְלַח לָנוּ
גּוֹאֲלָנוּ וְרַפָּא חַלְיֵינוּ, בְּרַךְ שְׁנַתְנוּ בְטָלְיֵי בְרַכָּה, כִּי
מִפְזָרִים אַתָּה תִקְבֹּץ וְהַתּוֹעִים עָלֶיךָ לְשִׁפְט וְהַרְשָׁעָה
תִּכְנִיעַ. וַיִּשְׁמְחוּ כָּל־חַוְסֵי בְךָ בְּבִנְיַן עִירְךָ וּבִישׁוּעָתְךָ,
טָרִם נְקָרָא אַתָּה תַעֲנֶה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

נְקִדָּשׁ Wij zullen Uw Naam heiligen in de wereld, zoals die wordt geheiligd in de hoogste hemelen, zoals beschreven door Uw profeet: "Zij riepen elkaar toe en zeiden:

"Heilig, heilig, heilig is de Eeuwige-Tsewaot, Hij vult de gehele wereld met Zijn stralende aanwezigheid." *Jesaja 6:3*.

In beurtzang prijzen zij Hem:

"Geprezen is de glorie van de Eeuwige vanuit Zijn verblijfplaats." *Jechèzkél 3:12*.

In Uw heilige geschriften staat het aldus geschreven:

"De Eeuwige zal heersen voor altijd, Uw God, TSION, in alle generaties, halleloeja." *Tehilim 146:10*.

לְדֹר וָדֹר Van generatie op generatie verhalen wij van Uw grootheid, door alle tijden heen roemen wij Uw heiligheid.

Uw lof, onze God, zal nooit en te nimmer uit onze mond wijken, want U bent God, een grote en heilige Koning. Geprezen bent U, Eeuwige de heilige God.

הַבְּיָנוּב Geef ons wijsheid, Eeuwige onze God; sta welwillend tegenover onze inkeer; vergeef ons, onze Bevrijder; genees onze zieken; zegen ons jaar met de zegen van dauw; U zult de verstrooiden bijeenbrengen; de kwaadwillenden zullen door U worden berecht en het kwaad zult U breken. Allen die worden gespaard, zullen zich verheugen over U, over de herbouw van Uw stad en over Uw hulp. Voordat U wordt geroepen, geeft U al antwoord.

Geprezen bent U, Eeuwige, die naar gebed luistert.

DE VERSIE UIT DE CAÏRO GENIZA

17. AWODA - IN GODS DIENST IN TSION

רצה יי אלהינו, בעמך ישראל, ותפלתם באהבה תקבל
 ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ושכון
 בציון ועבדוך עבדיך בירושלים. ותחזינה עינינו
 בשוכך לציון ברחמים. ברוך אתה יי, המחזיר
 שכנתו ועמו לציון.

18. HODA'A - DANKZEGGING

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ שָׂאתָ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ וְאֲמוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיִּינוּ, מְגִן יִשְׁעֵנוּ
 אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדָה לְךָ וְנִסְפַּר תְּהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לְךָ, וְעַל
 נַסִּיךְ שְׁבָכְל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ
 שְׁבָכְל עֵת, עָרַב וּבָקֵר וְצִהָרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא כָּל
 רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תִּמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קוִינּוּ לְךָ.
 וְעַל כָּל־יִתְבָּרְךָ וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ מִלְּפָנֶיךָ תָּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד. וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה, וְיִהְיֶה לְךָ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת,
 הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעִזְרָתָנוּ סְלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב
 שְׁמֶךָ וְלִךָ נְאֻה לְהוֹדוֹת.

BIRKAT KOHANIM - DE PRIESTERZEGEN

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת
 בְּתוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ כְּאָמֹר:
 יְבָרְכֶךָ יי וְיִשְׁמְרֶךָ.
 יְאָר יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶנֶךָ.
 יִשָּׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.
 כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.
 כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.
 כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.

רְצֵה Eeuwige onze God, wees Uw volk Jisraël gunstig gezind en aanvaard zijn gebeden in liefde. Moge de dienst van Uw volk Jisraël altijd in overeenstemming zijn met Uw wil. Wees aanwezig in Tsjion en Uw dienaren zullen U dienen in Jeroesjalajim. Mogen onze ogen zien dat U in barmhartigheid terugkeert naar Tsjion. Geprezen bent U, Eeuwige, die Zijn Aanwezigheid en Zijn volk in Tsjion laat terugkeren.

מוֹדִים Wij danken U, omdat U altijd de Eeuwige onze God bent en de God van onze voorouders. Van generatie op generatie bent U de Rots van ons leven, het Schild van onze redding. Wij danken en prijzen U voor onze levens die in Uw hand liggen, voor onze zielen die U zijn toevertrouwd, en voor Uw wonderen en weldaden die wij elke dag en te allen tijde om ons heen zien, 's avonds, 's ochtends en 's middags. De Weldoende bent U, want Uw mededogen houdt nooit op; de Barmhartige bent U, want aan Uw liefde komt nooit een eind. Sinds het begin der tijden is onze hoop gevestigd op U.

וְעַל Om dit alles zal Uw Naam nu en in alle tijden worden geprezen en verheerlijkt, onze Koning. Alle levende wezens zullen U danken en Uw Naam oprecht prijzen, God van onze redding en onze hulp. Geprezen bent U, Eeuwige; de Weldoende is Uw Naam, en U behoren wij te danken.

אֱלֹהֵינוּ Onze God en God van onze voorouders, zegen ons met de drievoudige zegen uit de Tora, gegeven door Uw dienaar Mosjè:

Moge de Eeuwige je zegenen en beschermen. Moge dit Zijn wil zijn.

Moge de Eeuwige Zijn licht over je laten stralen en je liefde geven. Moge dit Zijn wil zijn.

Moge de Eeuwige altijd bij je zijn en je met vrede omgeven. Moge dit Zijn wil zijn.

19. BIRKAT HASJALOM - VREDE, VOLMAAKTHEID

שָׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תְּשִׁים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה
 הוּא מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת
 עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

KADDISJ TITKABAL

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי־בְרָא
 כְּרַעוּתָהּ, וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי
 דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרֵךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יְתַבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא מִן
 כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְּאִמְרִין
 בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְרַעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קָדָם אָבוּהוֹן
 דִּי־בְשַׁמַּיָּא וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־בְּנֵי־אָדָם, וְאָמְרוּ אָמֵן.

שְׁלוֹם רַב Geef volmaakte, blijvende vrede voor altijd aan Jisraël, Uw volk. Want U bent Koning, meester van alle vrede. Moge het goed zijn in Uw ogen Uw volk Jisraël altijd te zegenen met Uw vrede. Geprezen bent U, Eeuwige, die Zijn volk Jisraël met vrede zegent.

יִתְגַּדַּל Verheven en geheiligd worde Zijn grote Naam in de wereld die Hij schiep naar Zijn wil. Moge Hij Zijn koninkrijk vestigen in uw dagen en tijdens uw leven en nog in deze generatie van Jisraël, spoedig en in de nabije toekomst.
Zegt daarop: Amén.

Moge Zijn grote Naam te eeuwigen dage worden geprezen.

Geprezen, geloofd en verheerlijkt, hoog verheven, geroemd, bezongen en aanbeden zij de Naam van de Heilige, geprezen zij Hij, boven alle lofprijzingen, liederen en gezangen, en boven alle troost die in deze wereld kan worden uitgesproken.
Zegt daarop: Amén.

Mogen de lofprijzingen en smeekbeden van geheel Jisraël door de hemelse Vader worden aanvaard.
Zegt daarop: Amén.

Moge er volledige vrede komen vanuit de hemel en leven voor ons en voor heel Jisraël.
Zegt daarop: Amén.

Hij die vrede maakt in Zijn sferen, moge Hij vrede maken voor ons, voor heel Jisraël en voor de hele mensheid.
Zegt daarop: Amén.

TOESPRAAK

Rabbijn Awraham Soetendorp

יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהַגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל וְעַל-כָּל-בְּנֵי-אָדָם, וְאָמְרוּ אָמֵן.

TOESPRAAK

Rabbijn Marianne L. van Praag

DE ARON HAKODESJ WORDT GEOPEND

De heren Ira Goldberg en David Snuijf

GEBED VOOR NEDERLAND EN ISRAEL

ZEGEN

Rabbijn David Lilienthal

DE ARON HAKODESJ WORDT GESLOTEN

*Jih'joe leratson imré fi wehegjon libi lefanècha, Adonai tsoeri wgoalie.
Osee sjalom bimromav, hoe jaäsee sjalom alénoe
weal kol Jisraël weal kol bené adam, weimroe Amen*

Mogen de woorden van mijn mond en de overdenkingen van mijn hart
in overeenstemming zijn met Uw wil,
Eeuwige, mijn Rots, mijn Allernaaste.
Moge Hij die vrede maakt in Zijn sferen ook vrede maken voor ons,
voor heel Jisraël en voor heel de mensheid. Zegt daarop: Amén.

ALÉNOE

עֲלֵינוּ לְשִׁבַח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ
 כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֹא שָׁם חָלְקָנוּ כְּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכֹל
 הַמוֹנִם. וְאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ
 מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, ○ שֶׁהוּא נוֹטֵה
 שְׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל,
 וְשֹׁכֵינַת עֲזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד,
 אֲמַת מַלְכָּנוּ, אֶפֶס זוּלָּתוֹ, כְּפִתּוּב בְּתוֹרָתוֹ:
 וַיִּדְעַת הַיּוֹם וַהֲשַׁבְתָּ אֶל לְבַבְךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים
 בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.
 עַל־כֵּן נִקְוָה לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת
 עֲזָךְ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת
 יְכַרְתּוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכֹל־בְּנֵי בְּשָׂר
 יִקְרָאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֱלֹיךָ כָּל־רְשָׁעֵי אָרֶץ. יְכִירוּ
 וַיִּדְעוּ כָּל־יְוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל־בְּרֵךְ, תִּשְׁבַּע
 כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ
 יִקָּר יִתְנוּ, וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עוֹל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם
 מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא וְלְעוֹלָמֵי עֶד
 תִּמְלֹךְ בְּכִבוֹד, כְּפִתּוּב בְּתוֹרָתְךָ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
 ○ וְנֹאמֶר, וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא
 הָיָה יְיָ אֶחָד, וּשְׁמוֹ אֶחָד.

עֲלֵינוּ Het is onze taak de Heer van het Al te prijzen, de grootheid te verkondigen van de Vormgever van de schepping. Hij heeft ons anders gemaakt dan de volkeren van de wereld, en ons een unieke rol gegeven onder de families der aarde. Hij heeft ons niet hetzelfde toebedeeld als hen, zodat ons lot anders is dan dat van alle anderen.

Wij buigen, knielen, en werpen ons neer voor de allerhoogste Koning, de Heilige, Hij zij geprezen, die het uitspannel uitstrekt en de aarde haar fundament geeft, wiens heerlijkheid zetelt in de hemel boven, en wiens kracht aanwezig is in de hoogste hoogten. Hij is onze God, er is geen andere. Hij is waarlijk onze Koning, er is niets buiten Hem. Zoals er geschreven staat in Zijn Tora: 'Weet dan vandaag, en laat dit in je hart doordringen, dat de Eeuwige God is in de hemel boven en op de aarde beneden, er is geen ander.' *Dewarim 4:39*.

עַל-כֵּן Wij hopen, Eeuwige onze God, dat spoedig de de gehele mensheid U zal erkennen. Mogen de mensen zich dan niet meer door idolen en valse idealen laten verblinden. Wanneer Uw koninkrijk wordt gevestigd zal de wereld heel zijn. Alle stervelingen zullen Uw Naam aanroepen en alle kwaad zal met Uw hulp uit de wereld verdwijnen. De mensen zullen U erkennen en elke knie zal zich voor U buigen en elke tong zal U trouw zweren. Voor U, Eeuwige onze God, zullen de mensen zich buigen, zich ter aarde werpen en Uw Naam zullen zij eren. Allen zullen Uw heerschappij aanvaarden.

Moge U spoedig over hen heersen, voor altijd, want de heerschappij behoort U toe en eeuwig zult U in glorie regeren. Zoals er geschreven staat in Uw Tora: 'De Eeuwige zal voor altijd regeren.' *Sjemot 15:18*.

En er staat: De Eeuwige zal Koning zijn over de gehele aarde. Op die dag zal de Eeuwige één zijn en Zijn Naam zal één zijn.' *Zecharia 14:9*.

INLEIDING TOT HET KADDISJ

Rabbijn Edward van Voolen

KADDISJ JATOM

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי-בְרָא
 כְּרַעוּתָהּ, וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי
 דְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יְתְבָרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא מִן
 כָּל-בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרִין
 בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל-בְּנֵי-אָדָם, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְתַגְדַּל Verheven en geheiligd worde Zijn grote Naam in de wereld die Hij schiep naar Zijn wil. Moge Hij Zijn koninkrijk vestigen in uw dagen en tijdens uw leven en nog in deze generatie van Jisraël, spoedig en in de nabije toekomst.

Zegt daarop: Amén.

Moge Zijn grote Naam ten eeuwigen dage worden geprezen.

Geprezen, geloofd en verheerlijkt, hoog verheven, geroemd, bezongen en aanbeden zij de Naam van de Heilige, geprezen zij Hij, boven alle lofprijzingen, liederen en gezangen, en boven alle troost die in deze wereld kan worden uitgesproken.

Zegt daarop: Amén.

Moge er volledige vrede komen vanuit de hemel en leven voor ons en voor heel Jisraël. Zegt daarop: Amén.

Hij die vrede maakt in Zijn sferen, moge Hij vrede maken voor ons, voor heel Jisraël en voor de hele mensheid.

Zegt daarop: Amén.

יְתַגְדַּל *jitgadal* *weйтkadasi* *sjemé raba*, *bealma diwra chiroeté*, *wejamlich malchoeté*, *bechajéchon oewejoméchon oewechajé dechol bét Jisraël*, *baägala oewizman kariv*, *weïmroe amén*.

jehé sjemé raba mewarach, *lealam oelealmé almaja*.

jitbarach wejisjtabach, *weйтpaär weйтromam*, *weйтnasé weйтithadar*, *weйтitalé weйтihalal*, *sjemé dekoedsja*, *berich-hoe*, *leëla min kol birchata wesjirata*, *toesjbechata wenèchèmata*, *daämiran bealma*, *weïmroe amén*.

jehé sjlama raba min sjemaja, *wechajim*, *alénoe weal kol Jisraël*, *weïmroe amén*.

osé sjalom bimromav, *hoe jaásé sjalom*, *alénoe weal kol Jisraël*, *weal kol bené adam*, *weïmroe amén*.

אֵין כְּאֱלֹהֵינוּ, אֵין כְּאֲדוֹנֵינוּ, אֵין כְּמִלְכֵנוּ, אֵין כְּמוֹשֵׁעֵנוּ.
מִי כְּאֱלֹהֵינוּ, מִי כְּאֲדוֹנֵינוּ, מִי כְּמִלְכֵנוּ, מִי כְּמוֹשֵׁעֵנוּ.
נִוְדָה לְאֱלֹהֵינוּ, נִוְדָה לְאֲדוֹנֵינוּ, נִוְדָה לְמִלְכֵנוּ,
נִוְדָה לְמוֹשֵׁעֵנוּ.
בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בְּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ, בְּרוּךְ מִלְכֵנוּ,
בְּרוּךְ מוֹשֵׁעֵנוּ.
אֲתָה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֲתָה הוּא אֲדוֹנֵינוּ, אֲתָה הוּא מִלְכֵנוּ,
אֲתָה הוּא מוֹשֵׁעֵנוּ.

TOESPRAKEN

De heer Willem Koster
voorzitter van het
Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom

De heer Frank Cohn
voorzitter van de
Liberaal-Joodse Gemeente Den Haag

RECEPTIE

Niemand is als onze God, niemand is als onze Heer,
niemand is als onze Koning, niemand is als onze Helper.

Wie is als onze God, wie is als onze Heer,
wie is als onze Koning, wie is als onze Helper?

Wij danken onze God, wij danken onze Heer,
wij danken onze Koning, wij danken onze Helper.

Geprezen is onze God, geprezen is onze Heer,
geprezen is onze Koning, geprezen is onze Helper.
U bent onze God, U bent onze Heer,
U bent onze Koning, U bent onze Helper.

בית מדרש לרבנים ע"ש רוברט א. לויסון

HET LEVISSON INSTITUUT
AMSTERDAM

סמיכה

Wij, de ondertekenaars dezes, de decaan van het Levisson Instituut, de Academische Commissie en het college van docenten getuigen hierbij dat onze student

אנו הוצגנו מטה נשיא בית המדרש לרבנים ע"ש רוברט א. לויסון, העדה האקדמית וטל המורים מאשרים בזה שתלמינו

zich gedurende vele jaren studie aan ons Instituut heeft verdiept in Tanach en Midrasj, in Halacha en de Rabbinse Traditie, Joodse Filosofie en Theologie, Joodse Geschiedenis en Literatuur, Pastorale Psychologie en andere aangenane onderwerpen.

Daar hij zijn studie volledig heeft afgesloten en op andere wijze getoond heeft hier toe geschikt te zijn, hebben wij besloten hem de Rabbinale Bevoegdheid - semicha - te verlenen met de titel

Rabbin en Leraar in Israel

Moge God met hem zijn zodat hij Gods Tora zal onderwijzen aan zijn volk Israel en het versterken in Godvertrouwen en het leiden op paden van ethische verantwoordelijkheid en oprechtheid, om de naam van Israel hoog te houden en vrede en welzijn te brengen in de wereld.

Gedaan te Den Haag, Nederland, op zeventienwintig augustus 2008 - zesenwintig menachem-av 5768.

למד בבית מדרשו ימים ושנים וסיים את חוק הלימודים הדרוש במקרא ובמדרש, כהלכה ובאגדה ובזמנות ישראל. וגם ראנו רבניו היו ודיעו בו כי ראוי הוא לשרת בקודש.

לכן נגננו ונמננו להסמיכו כמסורת רבנים ולהתחילו בביתו תורה ובתורה

רב ומורה בישראל

ולתן לו רשות לשמש בקודש בעם ישראל, לדרוש תורתו ברבים ולהדריך את בני ישראל בשבילי אמונתו ומצו.

ידי ה' עמו ויבנו מעשה ידיו להגדיל תורה ולתאודיר, לזרים קרן ישראל ולדרבות שלום בעולם.

ועל זה באנו על החתום כאן בעיר דן האג, דולני, ששה עשרים יום לחדש מנחם-אב שנת דמשא אלפים תשע מצאת וששים עשונות.